

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס מבוא לפילוסופיה

פרופ' פני איפרגן | פילוסופיה
Introduction to Philosophy 31101-01

הרצאה	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפ"ה	שנת לימודים:
א	סמסטר:
יום ב' 14:00-16:00	יום ושעה:
יום ב' 16-17	שעת קבלה:
Pini.ifergan@biu.ac.il	מייל מרצה:
https://lemida.biu.ac.il/course/view.php?id=84117	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

מטרת הקורס – להציע שער כניסה אפשרית לתחום הדעת של הפילוסופיה, לשאלות היסוד שלה, למתודה שלה, להיסטוריה שלה ולייחודה בין הדיסציפלינות השונות של מדעי האדם. שער הכניסה שיוצע בקורס זה הוא רק אחד מכניסות רבות אפשריות אבל הוא יהיה שער שממנו אפשר יהיה לערוך היכרות ראשונית עם תחום דעת יסודי זה.

מטרות/תוצרי הלמידה

הכרה עם עולם התוכן הפילוסופי לא רק ההיסטורי אלא בעיקר כתחום דעת העוסק בשאלות היסוד של ההכרה האנושית. בסיומו של קורס זה הסטודנט יצויד עם הכרה של עולם התוכן הפילוסופי והוא יכיר כיצד זה מספק לו כלי ידע בסיסיים אותם אפשר יהיה להביא לכל תחומי הדעת האנושית.

1. הלומדים יתארו מושגי יסוד בפילוסופיה ובמטפיזיקה
2. הלומדים יגדירו בעקבות השיעור את התכלית והייחוד של שיקול הדעת הפילוסופי.
3. הלומדים יכתבו טקסטים קצרים בהשראת רעיונות היסוד של הפילוסופיה.

מיומנויות

1. הלומדים ינתחו טקסט כתוב לאור ייחודו של שיקול הדעת הפילוסופי אליו נחשפו.
2. הלומדים יעריכו את ההבדל ואת הדמיון בין טעון פילוסופי לטעונים מדיסציפלינות אחרות.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

מס' השיעור	למידה פעילה	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא: ניסיון להגדרה מהי פילוסופיה		תיאור אופיו של הקורס ותכניו של הקורס
2	ממשות וחלום: על מושג המציאות	פרק 2 בספרו של תומאס ג'ול: What does it all mean?	
3	הולדת הפילוסופיה ביוון: המקרה של סוקרטס	פרק שלישי: "דמותו של סוקרטס" בספרו של פייר אדו מהי הפילוסופיה העתיקה?	
4	פטליזם וגורל: האם הכול נקבע מראש?	פרק שלישי "גורל" בספרו של צ'ארלס טיילור מטפיזיקה	
5	אוגוסטינוס: המעבר לתיאולוגיה	פרק 10 מתוך הווידויים לאוגוסטינוס	
6	על היחס שבין גוף-ונפש	פרק שני "אנשים וגופים" בספרו של טיילור מטפיזיקה	בגלל מרכזיותה של השאלה יוקדש לה שיעור כפול
7	על היחס שבין גוף-נפש	פרק שלישי על הנפש בספרו של טיילור מטפיזיקה	

8	ז'אן ז'אק רוסו: מבקר תרבות ופילוסוף	מאמרו של רוסו: על מקור אי-השוויון בין בני האדם
9	מושג האלוהים בפילוסופיה	פרק עשירי "אלוהים" בספרו של טיילור מטפיזיקה
10	פריד: פסיכולוג או פילוסוף או פילוסוף-פסיכולוג	מאמרו של פריד: מעבר לעיקרון העונג
11	צדק וצדק חלוקתי: מבט לפילוסופיה פוליטית	פרק שמיני "מהו צדק בספרו של תומאס נגל
12	השפה הפילוסופית: בין מושגיות למטפורה	פרק הסיום בספרו של הנס בלומנברג אנייה טרופה וצופה
13	סיכום	עוד מבואות אפשריים לפילוסופיה

(בקורס שנתי, יש להוסיף את המפגשים הנוספים)
*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציון סופי

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
עבודת אמצע	30% מהציון הסופי
עבודה מסכמת	60% מהציון הסופי
הצגת נושא בכיתה (רשות)	10% מהציון הסופי

דרישות הקורס

- **מטלות** – שיש להשלים במסגרת הקורס דוגמת: תרגילים, עבודות בכתב, דו"חות, פרזנטציות.
- **נוכחות** - אם יש דרישת נוכחות, יש לציין במפורש באיזה אחוז מהשיעורים. מקובל לדרוש 80-85% נוכחות. במעבדות, סדנאות וכד' ניתן לדרוש נוכחות גבוהה יותר.

שתי מטלות כתיבה: האחת מצומצמת (3-4 עמ') תוגש באמצע הסמסטר והשנייה מטלת סוף הקורס בהיקף של (8-10 עמ') תוגש אחרי סיום הקורס. למשתתפים בקורס יוצע להציג נושא (כ 10-15 דק') בכיתה אבל זאת מטלת רשות.

שם הקורס	מס' הקורס
אין	

ביבליוגרפיה: תכנים לקריאה

1. מטאפיזיקה, ריצ'ארד טיילור, תרגמה מאנגלית יעל כהן, הוצאת אדם ירושלים 1983
(זהו ספר הקורס)
2. מהי הפילוסופיה העתיקה, פייר אדו, תרגם רון ניולד, הוצאת אוניברסיטת תל אביב
2011
3. אנייה טרופה וצופה, הנס בלומנברג, תרגם גדי גולדברג, הוצאת שלם 2006.
4. **Thomas Nagel, what does it all mean? oxford university press 1987**